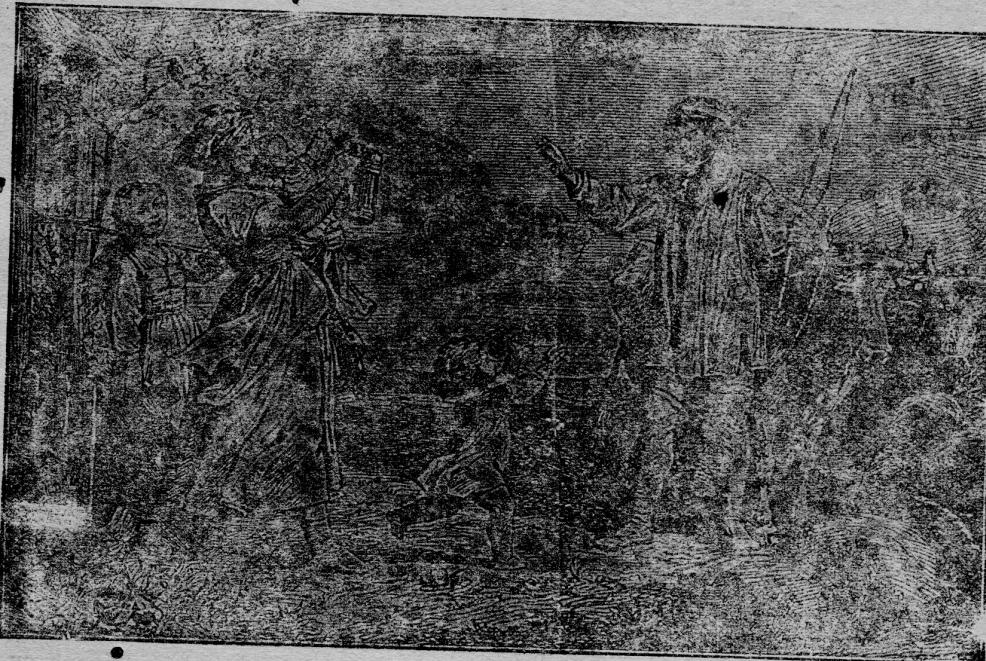

Sy-li spěwał,
Pilnje džělał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosc ma;
Bóh pak swérny
Prez spar měrný
Čerstwość da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džělaš
Wšedny dny;
Dzeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočni ty.

Z njebjes ma
Njeh či khma
Žiwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew če! F

→ Sserbske njedželske lopjeno. ←

Wudawa šo kóždu šobotu w Ssmolerjež tnihičiščenki w Budyschinje a je tam sa schwórtlétne pshedpłatu 40 pi. dostacj

Cantate.

Jak. 1, 13—18.

To je stare nashonjerje, kotrež móženný pshedzo ſažo s nowa cžiniež ſami na ſebi a na ſwojich ſobucžlowjekach, ſo drje nimale niežo nam tak cžejko njepadnje, hacž we ſhwernym prawym pruhovanju poſnacž, tak ſteji s nami ſamymi w naſchim duchovnym žiwnienju, w naſchim ſtejſchezu a ſadžerzenju k Bohu. S wótrhem wóczkom widžimy te hréchi a pſchedstupjenja naſchich bližſich, a husto njeje nam froſymliwe, ſo woni kaž ſaſlepjeni, njepſchiidu k temu ſamemu poſnacžu a ſo njevobroča. Ale hdyz hladamž ſami na naſ, dha ſmy tak lohko ſpokojom, dha měnimy, ſo nam njeje trjeba vobročenja a poſpichenja w ničim. A hdyz tola tu a tam namakamy na ſebi někaſki brach, dha tola to nam ſo njeſda dawno tak ſle býcž, kaž pola naſchich ſobucžlowjekow. To je wſchaf ta ſtara hordosć, kotrež býdli w naſ, wot kotrejež ſo wužwobodžicž je nam tak jara cžejko, hordosć, kotrež tež hiſcheže dženža ſ tym farisejskim prajit: „Ja ſo eži džakuju, Božo, ſo ja njeſzym, jako druſy ludžo.“ — Haj, ſhoto ſmy my tola w naſchim wocžomaj do dobrych, despolnych kſheszijanow, na kotrež dyrbjal tola Bóh měcz ſwoje wjeſele a ſwoje ſpodobanje. A my drje tež měnimy, ſo ſmy ſej wobſebite myto ſaſluzili pola Boha.

Hdyz pak potom pſchiidze na naſ domachpytanje ſe wſchej ſwojej cžejkej nuſu, hdyz cžujenth, tak ſo nam bližuje ſpytowanje, potom je nam drje tež cžejko, roſynticž, cžehodla pſchiindu ſa naſ tajke cžaky, cžehodla mamj tajke běženje pſchētrač. A

husto je potom ſhonicž a poſnacž, tak runje to kſheszijanſtvo tajkich cžlowjekow, kotsiž běchu, kaž ſo ſdashe, ſnutſkownje twjerdje ſaloženi, tak ſrudnje lohko roſpadnje, hdyz rěka, hicž pſches tajke cžejke cžaky. To wěſeže ſ džela ſhobu pſchiidze ſ teho, ſo my cžlowjekojo ſmy tak lohko a radu hotowi, tu winu dla tajkeho domachpytanja a ſpytowanja phtacž pola naſchego Boha, a ſo my potom, hdyz ſmy ras na tutym wopacžnym puču, tak lohko ſapocžijem ſwělowacž na prawdoſczi a luboſczi naſchego Boha. A my wěmž, tu je potom jenož zyle mała kročel k wopadej wot Boha.

Ale tu je na naſchim boku wulke mylenje, to mijenujžy, ſo wſchaf wjele bóle wjetſli džel naſchich domachpytanjow, a wěreže, wſchitke naſche ſpytowanja maju w poſlednim konzu tola ſwoju pſchiizmu, ſwój ſpočaſk w naſ ſamych. Ssmy my haſle k titemu poſnacžu pſchiichli, dha my potom tež ſhoniym a to tež radoſtne wuſnajemy, ſo wſchaf njeje Bóh ſpytowař k ſlenu, ale ſo wjele bóle pſchiidze wot njeho wſchitlon dobrý dar a wſchitlon dokonjaný dar. A tajkemu poſnacžu chze tu Jakub dowjejež pſches ſhwoje ſłowo niž jenož ſwojich cžitarjow, ale tež naſ.

Tehodla: Njebludžež ſo, moji libi bratſja! Bóh njeje ſpytowař k ſlenu. To ſpytowanje wobdawa naſ cžlowjekow ſtajnje a wſchudze. Hížom w tych wſchelakich ſwontownych ſpytowanjach, kotrež ſu nam nadpołożene a pod kotrejmiž žałosćimy, je namakacž tak někotre ſpytowanje k ſlenu, to rěka, k dželenju wot Boha. Strowy, kž hiſcheže njeje ſhoniſ we ſwojim žiwnienju cžejke khoroſeče, tón njewě, tak je we wutrobię khoreho. Hdyz w tajkich cžakach nuſu pſchiupi ſpytowař k cžlowjekoj a jemu napjelní wutrobu ſ dwělowanjom, ſ praschenjom: Hdže je nět̄

twój Bóh? dha drje móżemy rosymiež, so budże ta wera ɬaba a ɬabla, haj, so tajki ɬowjek drje tež wotpadnje wot ɬwojego Boha, hdvž hisheže njebě doscž twjerdze salożenym na Jezom Chrysta. Schtóz je shonił, kaf budże w ɬwojim snutskowym živjenju satorhnijenym tón, kiž je nětko we wójnje dyrbjal prjecz dacž ɬwoje najlubscze, tón tež wě, tajke lohke cžinjenje ma na tajkich wutrobach sly njepiszcze. Ma lesczitve waſchnje klinčzi nětko to dwelowaze praschenje: Čezechola pschida to wscho Bóh, a čezechola sežele wón runje mi tajke domachptytanje, hdvž je wón tón prawy hnadm Bóh luboscze? — To wschedne spytowanje k hréchej, kotrež mamym my wschitzym wobstacz, kaf wjele jich je, kiž to hamie njerosymja a cžinja jo Bohu k poręke!

Ale temu steji napschečiwo ta wéstoscze, so Bóh njeje spytowanat k skemu. Schtóz ɬwéruru runje tu pruhije, tón budże a dyrbi pschicze k temu hamemu pósnačzu. Wono by wschał bylo zyłe pschečiwo waſchnju naschego Boha, hdvž by wón měl na tym ɬwoje spodobanje, so bych u ɬowjekojo zo wobroczel i skemu. Wón wschał chze, so by runje na wopak bylo. Hladajmy tola prawje: Wulki džel hizom naschich swonkownych domachptytanjow je hamosakluženych, kaf wjele khorosejow a hubjenstwa ma ɬwoju pschicžnu w tym, so my ɬowjekojo tak husto lohkomyslnie a njewužitnje wužiwamy drohe kublo nascheye ſtrouſce. A hdvž bych u ɬowjekojo byli wopravdze Bože džeczi po jeho ɬwiatej woli, my bychmy wukhowani wostali psched nisu tež tuteje wójny.

A dale, hdvž k nam pschistupi to spytowanju k hréchej, dha jo nam njesčezele Bóh, ale wón jo pschida, niž, so bychmy w tym hamym padnyli, ale so bychmy jo pschewinyli. Spytowanje bywa hafle potom hréch, hdvž po nim cžinimy w naschim hréchnym lóščeze. Potajkim, nascha wina to je, hdvž budże pschi nař spytowanje hréch, s kotrehož potom pschindze ta ɬmjerč. To njemóžemy husto a naležuje doscž wsiběhnye. My wschał tež wschitzym wěm y naschego našhonijnjenja, so my w tak někotrym spytowanju wobstejiny. A tak chze tež Bóh to měcz; wón chze, so bychmy dobyli; a dokelž wón to chze, a dokelž snaje naschu ɬabosež, tohodla dawa nam teho praweho pomozniſa, ɬwojego Ssyna Jezom Chrysta. Schtóz teho ma, schtóz zo k njemu džerži, tón tež shoni a wě, so nasch Bóh njeje spytowat k skemu.

Ně, wón je jedyn Bóh wscheje dobroty. Ssabi k podobnoſeži je wón ɬowjeka ſtworil. Schtóz jenož prawje fedžbuje, tón tež cžuje tu Wózowski luboscze, s kotrejž wón nař pschego wobdawa. A hdvž hladanym do ſtwiſnow jeho luda, to rěka, tých, kotrejñ wón ſjewi ɬwoju wolu hač do tuteho dnja, dha tež shonimy, kaf chze wón w nař požylmicež to dobre a chze jemu dopomhač k dobyżu, so bychmy tež my junu dostali to najwyšsiche myto, tu krónu wěcznego živjenja. Hijo kaf wón nař ſastara ſe wschednej živnoſežu a potriebnoſežu, kaf wón nař dživnje ſdžerži, to nam ſjewi jeho dobrota. Ale nanajrjeniſho zo wona poſkaſuje w tym, so wón nam pschego ſaſo poſkicž ɬwoju pomoz w naschim wojowanju pschečiwo hréchej. Hdvž je wón k temu najprjedy wuhotował ſudnikow a profetow, dha je wón nam napoſledk daſ ſwojego Ssyna, so bychmy wschitzym, kotsiž do njeho wěrja, ſhubjeni njebysi, ale wěczne živjenje měli. W mozy ɬwojego Ducha, w ɬlowje a ſakramencze mamym ɬwědzenja jeho njedoklědzenjeſe luboscze, kotrež chze nař cžinicž jeho džeczi. To chzemym ſsabi psched woczi džeržecž, tež potom, hdvž mamym psches spytowanje hisz, a tež pschi nař budże w pósnačzu jeho dobroty klinčecž wěrjaſe: Cantate: Spěwacze temu Anjesej nowy ɬherlisch, pschetož wón cžini dživý. Hamenj.

W. we W.

Wjeſelcze zo na pschichod Troshtarja.

— Jan. 16, 5—15. —

Hlóz — W. miš. h., čo 73. — Kij mam ſloty wandroviſki re.

Nětko du pak k temu ja, kiž mje poſtał do ɬweta je, — tak Jezuſ prajesche, hdvž hisz k Wózzej žadasche: Nichto njepracha mjes wami mje zo: Hdze džez? Tola ſami ſeže pak połni ſrudoby, — wozh roſſcherjene w.

Ale prawdu praju wam: Dobre wam je, so du tam; pschetož njebych-li ſchol tam, njebih Troshtar pschishol k wam. Hdvž pak w dom ſzym k Wózzej doschoł, ſ klinia kotrehož ſzym wuschoł do ɬweta, k wam poſtačz chzu wodžerja wam k poſku.

A hdvž pschindze, poſkoſta ɬhrobky ɬwet wón hrécha dla; prawdoſež a ſhuda dla njewerjazych ſatama.

Dokelž ɬwěd k prawdy wěrny, Troshtar wurudženych ɬwerny, tehodla wón pschindze k wam, chze waſ wodžicž k njebježam.

Grécha dla, so njewerja do mije, ſwaricž ɬwet wón ma, prawdoſež dla, so wschał du k Wózzeri ja ſwojemu, a mje dale njewidžicž e w a ſtruchli poſtróžicž zo, hdvž ſerſchta ɬweta je ſastorženy do hele.

Wjele hisheže praciež wam ſrudzenym wopravdze mam; ale njemóžecze wscho ſniesz nětk ſrudoby dla to.

Hdvž pak wěrnoſeže Duch ſwiaty, ſa Troshtarja ſrudnym daty, pschindze, puež do wěrnoſeže wón wam wscheje poſku.

Njebudže wot ſebje ſam ſvězecž wón; ně, ſvědečicž wam budže, ſchtož ſam doſtanje ſ wěrnoſeže wschał Božeje, to wam směje pschipowjedacž, ſ Božich potajniſtow a dodacž, ſchtož je hisheže pschichodne, ſjewicž Bóh pak ɬowſtu ſeže.

Wje tónzamym pschekražni; ſ mojego wschał wudželi, ſchtož wam Troshtar wojſewi a waſ połnie ſpokoji.

Wschitko, ſchtož ma Wóz, je moje, ſ teho woſmje a wam wscho ſ bohatſtwa da Božeho.

S wojnskeho časa.

Wulka wójna traje něk skoro $3\frac{3}{4}$ lěta, tola nasch wózny kraj bu nam s Božej pomozu sahowny psched bitwami, psched sapusezenjom a tak nasch lud psched cžwilemi teje wójny. Ranišcha Pruska bu wschak na khwilu wot Ružow s džela wobžadzena, tola wona to dawno wjazy njeje. Ale runje tuta krajina, kaž tež te male džele němiskeho kraja pschi franzovskich mjesach wjedža nam sradnu stawišni powjedac̄ wo wójnskim zvýhovaniu njeprzeczelow, kaž wo cžwiliach, mufach, třschnořezach, bolesčach, kotrež wójna tam pschihotuje, hdžez ho bitwy bija, hdžez ho njeprzeczel do kraja pschedobudze. Nascha domisna tu w žerbskim kraju, haj w zlej Sakskej njewě niež wo tym, a tola žlyscich jich telko řkoržez, morkotac̄, telko jich žwariez a njeprzeczelov býč. Husto dosc̄ eži praja, so tajkeje nusy hiſcheze ženje bylo njeje w naschim kraju! Kaž ho tola tuciž myla a kaž bu wohamibeni híž, hdžez jich pořasach na lěta Napoleonovych wójnow, potajkim, jenož wo 100 lět wrózco do časa naschich džedor; njeje trjeba hafle, so jich pořasam do žlyscich, žaloseče polnych čazbow 30lětneje wójny.

Podamý tu někotre powjescze s Napoleonovych wójnow, wožebje s lěta 1813, kotrež je to lěto wulkeje bitwy pola Lipska a teje wulkeje t. m. retirady Franzowsov. Ssnađ tón abo tamně tež pschiridže a nam tu něčto pově wo tym, khto jeho wjež abo wožada je tehdy abo hewak wo wójnie našhonič dyrbaſka. Schtož tu dženža podamý, je se ſapiskow, wožebje s žylkwinſkich knihow lěta 1813 a to s wokoliny Lipska.

Tak psiche jedyn Jan Christoph Womczek: Powjescz wo retiradze Franzowsov w lěze 1813. Njedželu, běchu tu, wječor w 4 hod. Woni wokna wubichu. Wós sa wosom pschiridže, jědny sa jědny. Pónđzelu w noz̄y dyrbjachmy cžekac̄ do lěza. Pónđzelu popoldnju w 3 hod. pschiridže zyla cžrjoda; pschihinachu zyle cžrjodý honjadow a wotzow. Tu bu wšchitko ffkonzowane: žwinje, kury, hušky; wóhniue buchu w khězech a pschi khězech sapalene. Kóždy žužod dyrbjeſche na to pschihotowanu býč, so ho khěže se ſapazhmi wohnjemi ſapala. Tu ſhubi tež wjele žužodow žwój ſkót; tu tež my niež wjazy njenamakachmy khiba prödny statok, žadny ſkót a niež wjazy, dokelž běchu tež te plody s bróžnijow wunožhli a ſpalili a ſebi pořlanje ſežnili; žyno a wotawa bě ſkažena, tak so njewjedžesche, s cžim ſkót, kotrež bě hiſcheze ſhytny, ſežnici. Tehdy žym tež my dwaj dnjej a dwě noz̄y w lězu pschebywali. Tuž buchmy wot Franzowsov wurubjeni a zyla wjež dyrbjeſche cžekac̄ na žužodne městna. — Jako bě njeprzeczel nimo, pschiridžechu eži pschiridželo, eži Ružojo a Bramborzy a wurubichu ludži a wſachu konje a schtož hewak namakachu a wuſlēkachu ludži hac̄ na koſchlu. Tehdy wuczežechmy do druhich wožow. Lubi pschiridželo! kaž hubjenje je tola jene lěhwo pod horým njebjom, w ſymnym wjedrje! Tak pschetrachmy dwě njedželi. Potom cžehnjechmy ſažo dom. Lubi pschiridželo! wopomíčeče prawje, kaž to cžlowjekej wokolo wutroby je, hdžez dyrbi dom a dwór wopushežic̄. Luby Bóh ſvarnuj džecžecžci psched tajkim dóntom!

Schtož Bohu wjerſchnemu ho poda
A ſtati k njemu nadžiju,
Hdžez pschiridže muſa, křiž a ſchkoda,
Dha je Bóh pschi nim s pomožu!
Schtož na Boha ho ſaloži,
Tón na žadny pěšk njetwari!

A wjedženju wšchitkim ſnathm a pschiridžem! Starajce ſo wo jenu ſkhowanu pinzu. Ta je tu khwilu pola C. F. Radloffa pschi lipje na róžku jeneje wulkeje hafy. Tam je jich wjele žužodow žwój zylu nadobu ſamurjowało: drastu, pořlesčea a hewak wjele wězow. —

Khryst je ſtanyl.

Khryst je ſtanyl ſ rowa;
Tam žmierz joh' njevoňkhowa.
So Khryst wſchech ſtyſkých ſpočoja,
Nam ſraduje ho wutroba.

Njebyli wón ſtanyl,
Sswět do hele by cžahny.
So pak nam ſtanyl ſ rownej cžm̄y,
To Jesom Khrysta khvalimy.

Khvalba, khvalba Žemu,
Haj khvalba nježmijertnemu!
My ſ Khrysta ſpočojeni žmy
A wſchitz ſ džakom wýſkam̄.

Rězan.

Žadna ſpowjedz.

Duchowny Frommel psiche: Věſche njedželu popoldnju, a ja běch hiſcheze mlody farar we mozej staré wobžadze, jač buch k mlodemu, cžezž ſhoremu cžlowjekej ſavolany. Běch trochu w hroſy psched tym khodom. Hdžez tež ma mlodoſež rad ſ mlodoſežu cžinic̄, matej wonej tola hroſu psched ſhobu, a starí ludžo wjedža ſ džecžimi a ſ mlodym wjele ſežec̄ hac̄ mlodži. Teho dla žym tež teje myžle, so dyrbja ſo w našich ſhulach mlodším džecžom starí ſhonjeni wuežerjo dac̄, dokelž maja ſaženje požožic̄. Tak ſo tež pschi twarje starí dželac̄erjo bjeru, niz wucžomu hólz. Tak je tež cžeklo ſa mlodeho duchowneho, hdžez dyrbi ſ modnymi ludžimi ſežec̄. Džech pak tola, ale wutroba mi khětro bijesche. A tuto wutrobinę bieže ma ſivoje dobre, a ja nochzyl bjes njeho býč, hac̄ mje wono runje hiſcheze pschi kóždym předowanju nadpaduje. Hdžez wutroba bieje, to je wožebje pola fararja ſnamjo ſiženja a ſo wón cžuje, kajke cžekle ſaſtojnſtvo ma. Jako do durjow ſtupich, pschiridže mi domjaza hoſpoſa njeprzeczelito a ſiwny mje do ſivojeje iſtvy. „Nasch mlody pschiridžel je Žendželčan, žym ſhvérneju pobožneju ſtarſcheju. Wón je dženža rano w hajku tórnovaſ. Pschi tym je ſ wýžoka paný ſežec̄ ſebi ſchiju ſlemil. Wón je drje hiſcheze ſiwy, ale jeho ſiženje je na ſamej fromje. Wón ſebi jara po duchownym a po modlenju žada. Troſchtujec̄ a pschihotujec̄ jeho k ſbóžnemu ſkónčenju.“ Na to wona durje wočini a ja stuſich muts. We ſožu ležesche něhdže jenadwazhezilennu mlody, rjany cžlowjeſ, ſ blědym mjeswocžom, ſe žvěčathymaj wočomaj a ſ načzorn wložani. Kajke ſuboſne cžloweſke woblicžo, ſo jeho njeſapomnju! Moju ruku ſapchimywoſhi prajesche ſe ſežnivym hložom: „Dyrbju wumréc̄, luby ſižje, pomhaſe, ſo ſbóžnje wumru. Bóh mje w mlodoſeži přječ wosmje, nježym jeho pořluchaſ, žym dženža jeho njedželu wotžvježiſ ſ turnowanjom a žym tola ſiwojimaj lubymaj ſtarſchimaj w Žendželskej ſlubif, njedželu ſhvjecžic̄, kaž ju my Žendželčenjo ſhvjecžimy. Móže mi Bóh tutón hréch wodac̄?“

Cžakajo wižasche jeho wózko na mojim ercze. Běch ſbitý. Kaž wjele hinač běch ja ſa mlode njedželu wotžvježiſ a njedžel ſebi žaneho ſhvědomia cžiniſ! Schto dyrbjach prajic̄? Dyrbjach jeho w žmierznej nusy troſchtowac̄ ſ tym, kaž hubjenje Němžh njedželu ſhvjecža? Tu njebě ſo jenož njedželske wotžvježenje ſtaſo, ale tež ſtarſchimaj daty ſlub bě ſlamany. Njeſto žadne je tajke cžuežiwe ſhvědomje, dyrbjalo ſo wono ludžom hiſcheze wſac̄? Ně, mi bě, jako by ſo wón ſe mnje ſameho ſpotvjedaſ. Tak dha jeho pschi tym wofajich, ſo je ſivoje ſhvědomje wob-

czežil, ale prajach jemu nětko tež wo irojcheže wodacza, kiz je bohate nad tým, kiz žu rošlamaneje wutroby a thschneho ducha. Wón moju ruku džeržeše a kločeše ju pschi kóždym nowym trojcheže. „Jeli so ho žami žudžimy, dha njebudžem žudženi.“ Tuteho schprucha ho wón s zálej mozu pschimy, rčežeše pak pshezo mjenje. Wózko so tak mile žvēčeše a spodžitny mér bě na njeho wulaty. Modlach so s nim a požohnowach jeho. „Ssym wužwobodženy, du dom. Troščtujecze mojeju wboheju starscheju; prajeze jímaj, so žymy sbogowny.“ Koschach jemu čzolo a hladach hischeže khwilku stejo na njeho. Jako běštej so lědom dwě hodžinje minylej, buch proscheny, hischeže ras k njemu pschinidže, so žebi wón to wutrobnje žada. Džach a myžlach žebi, so žnadj je jemu něshko sažo jeho wježelsczej wšato, kiz so to tak lohž stanje. „Hdyž so do hrodu dže, dha pschy schezovkaja“, by nój starý farař hušio rjeſi, „a hdyž so horje do njebjež dže, dha hischeže wschelake hréchi na jeneho schezovkaja, kotrež jenemu čzert na ſchiju honi.“ Na tutg žlowo spomnich. A jeho kožu stupiwschi namakach jeho wjele ſlabſcheho dyžli prjedy. Wón mje wo wodacze proſchesche, so je mje sažo kaſal wokac̄, ale wón ma mi hischeže něshko prajic̄. „W mojej mlodoſci, jako běch hólz wot džewječ sít, běch něhdý rjanu chinesisku ſchafku, kotrež bě nan žobu pschinieſl a kiz s druhim drohim žudobjom ſa ſachlemi ſtejeſche, do ruky wſak a roſbil. Čzropy cžiſných do jamy. Jako so nan woprascha, ſchtó je tu ſchalku prjec̄ wſak, wotmijelných so, a poſdžiſho jo ſapřech. Sſlužobnej holz̄ bu wina darana, so je tu ſchodus načzinila, duž bu ſe žlužby puſchežena, dokelž bě tež hewak wschelake ſatinovala. Ach, mi žaneho měra njewostaji, wž dyrbicze to starschimaj prajic̄, so bym to ja byl; dwanacze sít je ſachlo, so je so to ſtało. Může so mi to tež wodacž? Njechal ſe někajkej njewernoſcžu ſe žněta wotencž.“ Mi žlyſh do wózłów ſtupiſhu, jako wón to tak ſprawne powjedasche. Troſčtowach jeho ſe nowa, a jako potom džech, praji wón: „Takle, nětk je wſchitko won.“ Po dwěmaj hodžinom wón cžiſche wužmy.

Pſched jeho kaſhežom mózach k wjele ſtam mlodých ludži rčežcz wo tym žlowe: „Sbóžni žu cži, kiz cžiſteje wutroby žu, pſchetož woni budža Boha widžec̄.“

Wójna a mér.

Wójnszy mudračkojo žu hýž zažo ras njeſpoſojni ſe zálej wójnu a ſe naſchimi wjedníkami tam wonkach a duž tež wěſče žami ſe žobu a to tohodla, dokelž woni k wěžy niežo prajic̄ nimaja. S pschicžinu je ta pſchetaſka, kotrež runje w tutých dňiach w tym hořskim běženju je naſtała. Wýžlimy žebi, ſo tule pſchetaſku naſchi njeſpſcheczeljo ſlepje ſrošymja, njech tež pižaja, ſo je na tym wina wožlabjenje naſchego wójſka a brach na nowych možach. Woní cžuju, ſo so něſkle ſa nich ſažo nowe puki pſchihotuja, a tſchepotaſa pſched nimi, a to wožebje ſendželčenjo w tých ſtejiſchzech k počnozy wot La Bassée na tých krawnych Opernſkich honach. Tute drje žu, jeli ſo so zálej njemyſlimy, naſdjeje w jich rukomaj býle.

Pſchetaſka je po hořskim běženju, kotrež pak bě dobyczeſke. To ſpóſnajem hýž, hdyž na dobytu kraju hladam. 3930 kóžných kilometrow bu njeſpſcheczelj wutorhnených, mjes tym ſo won w ſaúdžných lětach w bitwach pola Arras a w Flanderiskej bitwje tón 10. džel njedobu; a pſchede wſchém, ſe tutej dobytej kraju ſu dobyte te žylne ſtejiſcheca naſchich njeſpſcheczelov a w nich te hořské hýž ſuate licžb hýž možných wójnskich naſtrojow. Hacž dotal je ſo nam to ſe Božej pomozu radilo, to požlednije ſo nam tež hischeže poradži, jenož ſo my wſchitzy to žwoje cžinimy a wſchitko to žwoje do Božej rukow porucžimy!

A Bóh troſchtuj wſchech, kotsiž nětkole ſe pola tu pojveſcž doſtanu, ſo žyn, mandželski, nam, bratr, pſcheczel živoju žvěru wótznemu krajej a domiſnje je ſe žwoje krvju ſaſyglowat, býwajo žvěrny hacž do žmijereže. Naſche regimenty ſu žobu byle w tutých bitwach a ſu tam hischeže žobu, runje kaz regimenter wſchech druhich krajinow, duž tež naſcha krajina ma džel na tých woporach, kotrež žebi roſrifaza bitwa žada; wona pak ſměje tež džel na tym žohnowanju jeje dobyčeza kaz nětkole ſe wſchěmi žwojimi ſtawami džel ma na tym měrej a poſoku, kotrež ſu naſche wójſka, ſtražujo tak mózne naſche hraničy, naſchemu wótznemu krajej ſdžeržale a ſakhowale!

Nadžija na ſkónczne dobyčeze a na mér mōže tež tohodla cžim žylnischa a wježelscha byč, dokelž bu w tej 32 dňiow traſazej bitwje teje 8. požežonki wulke dobyčeze ſežinjene, jene wjetſche hacž dotal žane: $14\frac{1}{2}$ milijardy a wjazy bu hýž ſe požežonku ſapižane, tak ſo to ſe tým, ſchtóž hischeže ſe pola a hewak dónđe, 15 milijardow wučžinja, jena hořrſka licžba, kotrež žebi ani wumyžlicž a pſchedſtajicž njemóžecze. Ačk wježeli mōža to cži byč, kotsiž běchu ſe žwojimi ſlěbornymi ſulkami žobu a ſak dyrbja tu a ſak budža potom naſdala ſtač dyrbjecž cži, kotsiž, hacž runje byču mohli, uježju žobu byli w tutej bitwje!

Duž njewuſtaſaſo domach a njewuſtaſaſo wonkach do předka, njech tež pſches běženje a cžerjenje, dha tola k dobyčezi, k měrej ſe Božej pomozu! Bóh je ſe nami, wjedže naſ!

S blifka a ſ daloka.

Pſcheczo ſažo a ſažo cžitam ſe wě wſchelakich nowinach pojveſcž ſe naſcheje Lužiž ſe ſakſanym potajnym witoſowanju a lichowanju ſe žyrobu a ſdruhym, ſchtóž je nětkole tak jara nuſne žylemu ludej, ſo by wutrawal! Pſches naſdalsche džele wótzeneho kraja lecži nětkle ſažo ta pojveſcž, ſo je tu we woſolinje Pomorž a Kauſiž ſe jedyn eldorado, t. r. jedyn luboſny raj ſe tajich čzlowjekow, kotsiž ſu bjes wutroby a roſoma ſa lud a wótžný kraj a kotrež je brjuch a pjenježny měch jich böh. Hdyž ſo nam tež wutroba nad tym wježeli, ſo naſche hoſpož a mačerje ſad a lubje wutrobu a ruku wotwirjeja, hdyž džecži, žony, wojažy pſchindu a to a tamne žebi wuproſcha a wurečza, dha tola tež to, dokelž pſche jara wutriebane a tež njewuſitnje wuživane, ſpěchowac̄ a khwalicž njemóžemý a nježměný ale tonu wobarac̄, dokelž je to ſe ſchodus žylka, t. r. ſe ſchodus žylemu ludej a powschitownemu ſastaranju a tak ſažo ſe ſchodus ſkždemu ſenotlivemu. Sto pak dyrbimy to k temu prajic̄, hdyž pſcheczo a pſcheczo ſažo tajke pojveſcž du pſches kraj ſe naſchej domiſnje, ſo je tu wójnske lichowanje a wójnske potajne witoſowanje wožebje roſchěrjene! A ſchtó dyrbjeli hakle to potom k tym wſchelakim rčezam a pojveſcžam prajic̄, kotrež hewak wot huby k hubje pſches kraj lecža w tajich wězach, kotrež tón a tamny, tucži a tamny cžinja we wójnje w tých čaſbu, hdžej býva teje butry a teho maſneho ſa lud mjenje a mjenje, w tých čaſbu, hdžej ſo žamo praji, ſo je hischeže njewěſte, hacž ſo wot pſchimierjených puntow khleba, njech tež na krótki čaſb, dha pak tola něſhko njewotcženje?